

Akershus fylkeskommune seksjon for analyse

ANALYSENOTAT 1 /2025

Fullføring av videregående opplæring for kohorten 2010-2016 i Akershus

Hvordan står det til med kohorten?

27.02.2025

Fullføring av videregående opplæring for kohorten 2010-2016 i Akershus

Tittel: Analysenotat Nummer»1/2025»: «Fullføring av videregående opplæring for kohorten 2010-2016 i Akershus»

Type dokument: Analysenotat

Eier/virksomhet: Akershus fylkeskommune, seksjon for analyse

Forfatter: André Hansen

Første gang opprettet: 20.02.2025

Sist oppdatert/versjoner: 27.02.2025

[Analyse og statistikk for Akershus, Buskerud og Østfold - Akershus fylkeskommune \(afk.no\)](https://afk.no)

Innhold

1 Sammendrag.....	3
2 Bakgrunn.....	4
3 Metode	5
4 Hovedfunn	6
4.1 Befolkningsstatus i 2024.....	7
4.2 Utdanningsnivå 2023.....	8
4.3 Arbeidsmarkedsstatus 4.kvartal 2023	10
4.4 Inntekt og formue ligningsåret 2022	12
4.4.1 Inntekt, økonomi og sosial stønad blant 2010-2016 kohorten i Akershus	13
4.4.2 Uføretrygd og sosiale ytelser i 2023	15
4.5 Boligeierskap og boligtype for 2010-2016 kohorten i 2023	16
4.6 Bosted, husholdning og familie	18
4.7 Grunnskolepoeng sett opp mot inntekt	21
5 Anbefalinger	22
6 Bibliografi.....	23
7 Vedlegg	24
7.1 Tabeller	24

1 Sammendrag

Ved hjelp av Microdata har vi undersøkt hvordan det har gått med elever fra Akershus som enten fullførte eller ikke fullførte videregående opplæring i perioden 2010–2016. Analysen viser tydelige forskjeller i livsutfall mellom gruppene, men sier ikke noe om årsakene til disse forskjellene. Hovedmønsteret er at de som fullførte videregående, spesielt på normert tid, har oppnådd bedre resultater i arbeidsmarkedet og økonomisk, mens de som ikke fullførte har hatt større utfordringer. Likevel er det viktig å merke seg at også blant de som ikke fullførte, er det mange som har jobb, inntekt, bolig og familie.

Ved inngangen til 2024 bodde halvparten av kohorten fortsatt i Akershus, men det er store forskjeller mellom gruppene. De som fullførte på normert tid har i størst grad flyttet ut, med kun 44 % fortsatt bosatt i fylket, mens de som ikke fullførte i større grad er blitt boende, med 69 % fortsatt i Akershus. Mange av de som har flyttet har bosatt seg i Oslo, men også Østfold, Innlandet og Buskerud har tatt imot en betydelig andel. Samtidig ser vi at dødeligheten er høyere blant de som ikke fullførte videregående enn blant de som gjorde det, noe som kan henge sammen med helseutfordringer og andre livsforhold.

Fullføringsgrad i videregående har en klar sammenheng med videre utdanning og arbeidsmarkedstilknytning. Blant de som fullførte på normert tid, har en betydelig andel tatt høyere utdanning, mens de som ikke fullførte i stor grad fortsatt har grunnskole som høyeste utdanning. Sysselsettingsgraden per 4. kvartal 2023 viser at 91 % av de som fullførte på normert tid var i arbeid, mens andelen var 86 % blant de som fullførte innen 5/6 år. For de som ikke fullførte videregående, var 66 % i jobb. Yrkesfordelingen viser også tydelige forskjeller. De som fullførte har i større grad yrker som krever høyere utdanning, som lærere, sykepleiere og saksbehandlere, mens de som ikke fullførte i større grad jobber som butikkmedarbeidere, pleieassistenter eller kontorarbeidere.

Økonomisk er forskjellene mellom gruppene store. I 2022 var gjennomsnittlig samlet inntekt for de som fullførte på normert tid 532 846 kr, mens de som fullførte innen 5/6 år hadde 495 632 kr. De som ikke fullførte videregående tjente langt mindre, med en gjennomsnittlig inntekt på 400 573 kr. Offentlige overføringer utgjør en større del av inntekten for de som ikke fullførte videregående. Mens de som fullførte på normert tid i snitt mottok 38 384 kr i overføringer, var dette beløpet nesten tredoblet for de som ikke fullførte, med 111 569 kr. Tallene for 2022 viser også at 13 % av de som ikke fullførte videregående er uføre, mens 9 % mottar sosialhjelp. Dette innebærer at over en femtedel i denne gruppen er økonomisk avhengige av offentlige ytelser, sammenlignet med en langt lavere andel blant de som fullførte.

Boligsituasjonen varierer også med fullføringsgrad. 52 % av hele kohorten bor i en selveierbolig, men blant de som ikke fullførte videregående er denne andelen lavere, med 48 %. Samtidig leier en langt større andel av de som ikke fullførte videregående, med 36 % som leietakere. Når det gjelder boligtype, bor de som fullførte videregående oftere i større boligbygg, mens de som ikke fullførte i større grad bor i eneboliger, noe som kan indikere at flere fortsatt bor hos foreldre. Familiesituasjonen varierer også. Blant de som fullførte videregående på normert tid bor 65 % alene, mens denne andelen er noe lavere for de som ikke fullførte, med 56 %. Samtidig har en større andel av de som ikke fullførte barn under 18 år, noe som kan indikere at de i større grad har prioritert tidlig familiedannelse, mens de som fullførte videregående oftere har valgt utdanning og karriere først.

Samlet sett viser analysen at de som fullførte videregående har høyere inntekter, bedre arbeidsmarkedstilknytning og større økonomisk stabilitet enn de som ikke fullførte. De er også sjeldnere avhengige av offentlige ytelser og har høyere andel boligeiere. Likevel er det også blant de som ikke fullførte videregående mange som har jobb, bolig og familie. Samtidig er risikoen for økonomiske utfordringer, lavere inntekt og lavere sysselsettingsgrad betydelig høyere i denne gruppen. Fullføring av videregående utdanning ser dermed ut til å være en viktig faktor for økonomisk trygghet og arbeidsmarkedstilknytning i voksenlivet.

2 Bakgrunn

Bruken av Microdata.no gir verdifull innsikt i hvordan det har gått med elever fra Akershus som fullførte eller ikke fullførte videregående opplæring i perioden 2010–2016. Analysen undersøker forskjeller i livsutfall som sysselsetting, inntekt, bosted og boligforhold, men tar ikke for seg årsakssammenhenger. Det er derfor viktig å være oppmerksom på at forskjellene mellom gruppene kan skyldes både utdanningsfullføring og andre bakenforliggende faktorer, som sosioøkonomiske forhold, helse eller individuelle valg. Videre bør det tas i betraktning at analysen omfatter én spesifikk kohort, og resultatene trenger ikke å være direkte overførbare til senere kull.

Arbeidet med å øke fullføringsgraden i videregående opplæring er en sentral del av [Politisk plattform for fylkesrådet 2023–2027](#), hvor fylkesrådet forplikter seg til å følge opp tiltakene i Fullføringsreformen. Målet er at alle elever som starter i videregående skole, skal ha mulighet til å gjennomføre og bestå, enten med studie- eller yrkeskompetanse. Dette krever et fleksibelt og tilpasset opplæringsløp som tar hensyn til elevenes ulike forutsetninger, erfaringer og livssituasjoner. Videregående opplæring skal være preget av mestring, motivasjon og læring, samtidig som den gir relevant kompetanse for videre studier og arbeidsliv.

Denne analysen bekrefter at fullført videregående opplæring har en sterk sammenheng med senere sysselsetting, økonomisk stabilitet og boligforhold. De som fullfører har generelt bedre tilknytning til arbeidsmarkedet og høyere inntekt enn de som ikke fullfører. Samtidig viser tallene at en betydelig andel av de som ikke fullførte, står utenfor arbeidslivet eller er økonomisk avhengige av offentlige ytelser. Resultatene understreker derfor betydningen av fylkeskommunens satsing på tiltak som gjør det mulig for flere å fullføre videregående skole – både for den enkeltes muligheter og for samfunnets utvikling som helhet.

3 Metode

Dette er en deskriptiv analyse av hvordan det har gått med et utvalg personer fra Akershus som fullførte eller ikke fullførte videregående opplæring i perioden 2010–2016. Analysen er gjennomført ved hjelp av registerdata fra Microdata.no, som gir tilgang til detaljerte individdata for statistiske analyser.

Alle tall og data i denne rapporten er hentet fra Microdata.no, der opplysningene er anonymisert og støylagt med en tilfeldig justering på +/- 5 personer. Dette personverntiltaket sikrer at oppgitte tall ikke summerer seg nøyaktig til totalpopulasjonen, for eksempel ved kjønn eller andre undergrupper.

Kode og skript som er brukt i Microdata.no for denne analysen er tilgjengelig her:

[microdata.no/scripts/VGS kohort 2010-2016 Akershus at main · AnalyseABO/microdata.no](https://microdata.no/scripts/VGS_kohort_2010-2016_Akershus_at_main_AnalyseABO/microdata.no) (Hansen, Skript for VGS kohort 2010-2016 Akershus, 2025)

I arbeidet med dette notatet har vi forsøkt å konstruere en populasjon i Microdata.no som samsvarer med den vi finner for 2010–2016-kohorten i SSB tabell 12971. Populasjonen vår består av 4 888 personer som var bosatt i dagens Akershus per 01.08.2010, og som startet på videregående for første gang høsten 2010. Av disse regnes 2 463 å ha fullført innen normert tid, mens 1 139 fullførte på mer enn normert tid, men innen 5/6 år.

Sammenlignet med SSB-tabellen, der kohorten er definert teller 4 800 personer, treffer vi svært godt med våre tall fra Microdata.no, både i totalpopulasjon og i fordelingen av fullføringsstatus. Vi har et avvik på om lag 90 personer.

Metodisk har vi hentet inspirasjon fra arbeidet til Trøndelag fylkeskommune og Trøndelag i Tall, både når det gjelder struktur, analyse og bruk av skript i Microdata.no. Vi har imidlertid gjort nødvendige justeringer og tilpasninger for å sikre at analysen er relevant for Akershus. En viktig forskjell er at vi har valgt 2010–2016-kohorten fremfor 2006–2012, slik Trøndelag benyttet. Dette gir forskere tall og en yngre kohort, som igjen innebærer at vi har noe kortere tidshorisont til å vurdere langsiktige effekter av utdanning og arbeidsmarkedstilknytning.

For Akershus er det særlig viktig med oppdaterte tall, ettersom vi ser langt større geografisk mobilitet sammenlignet med Trøndelag. Et tydelig eksempel på dette er at om lag 80 % av 2006–2012-kohorten i Trøndelag fortsatt bor i fylket, mens i Akershus er fordelingen nærmere 50/50 mellom de som har blitt boende og de som har flyttet ut.

4 Hovedfunn

Teksten i dette kapitlet er laget av AI-verktøyet ChatGPT, og kvalitetssikret av ansatte i seksjon for analyse i Akershus.

Analysen viser tydelige forskjeller i livsutfall basert på om man fullførte videregående eller ikke. De som fullførte har bedre sysselsettingsgrad, høyere inntekt og større økonomisk stabilitet enn de som ikke gjorde det. Samtidig viser tallene at en betydelig andel av de som ikke fullførte, står utenfor arbeidslivet eller er avhengige av offentlige ytelser.

Fullføringsgrad og videre utdanning

Halvparten av kohorten fullførte videregående på normert tid, mens **23 %** fullførte innen 5/6 år. **27 %** fullførte ikke videregående innenfor denne tidsrammen. Videre utdanning er langt mer vanlig blant de som fullførte, mens en stor andel av de som ikke fullførte fortsatt har grunnskole som høyeste utdanningsnivå.

Sysselsetting og yrkesvalg

Sysselsettingstallene viser at **91 %** av de som fullførte på normert tid var i arbeid i **4. kvartal 2023**, mens **86 %** av de som fullførte innen 5/6 år var sysselsatt. For de som ikke fullførte videregående, er andelen betydelig lavere, med kun **66 %** i jobb. De som fullførte videregående jobber oftere i yrker som krever høyere utdanning, mens de som ikke fullførte i større grad jobber i yrker uten krav til videregående utdanning.

Økonomi og inntekt

Gjennomsnittlig inntekt i **2022** var vesentlig høyere for de som fullførte videregående. De som fullførte på normert tid hadde en snittinntekt på **532 846 kr**, mens de som fullførte innen 5/6 år tjente **495 632 kr**. Blant de som ikke fullførte, var snittinntekten kun **400 573 kr**. Offentlige overføringer utgjør også en betydelig større andel av inntekten for dem som ikke fullførte, med **111 569 kr** i snitt, sammenlignet med **38 384 kr** for de som fullførte på normert tid.

Boligsituasjon og mobilitet

Boligeierskap varierer også mellom gruppene. **52 %** av hele kohorten bor i en selveierbolig, men denne andelen er lavere blant de som ikke fullførte videregående (**48 %**). Samtidig leier en langt større andel av de som ikke fullførte, med **36 %** i leid bolig. Mobiliteten er også høyere blant de som fullførte videregående. Kun **44 %** av de som fullførte på normert tid bor fortsatt i Akershus, mens andelen er **69 %** blant de som ikke fullførte. Mange av dem som har flyttet har bosatt seg i Oslo.

Helse og sosial støtte

De som ikke fullførte videregående har en langt høyere andel uføre og sosialhjelpsmottakere enn de som fullførte. **13 %** av de som ikke fullførte videregående er uføre, mens **9 %** mottar sosialhjelp. Andelen er betydelig lavere blant de som fullførte videregående.

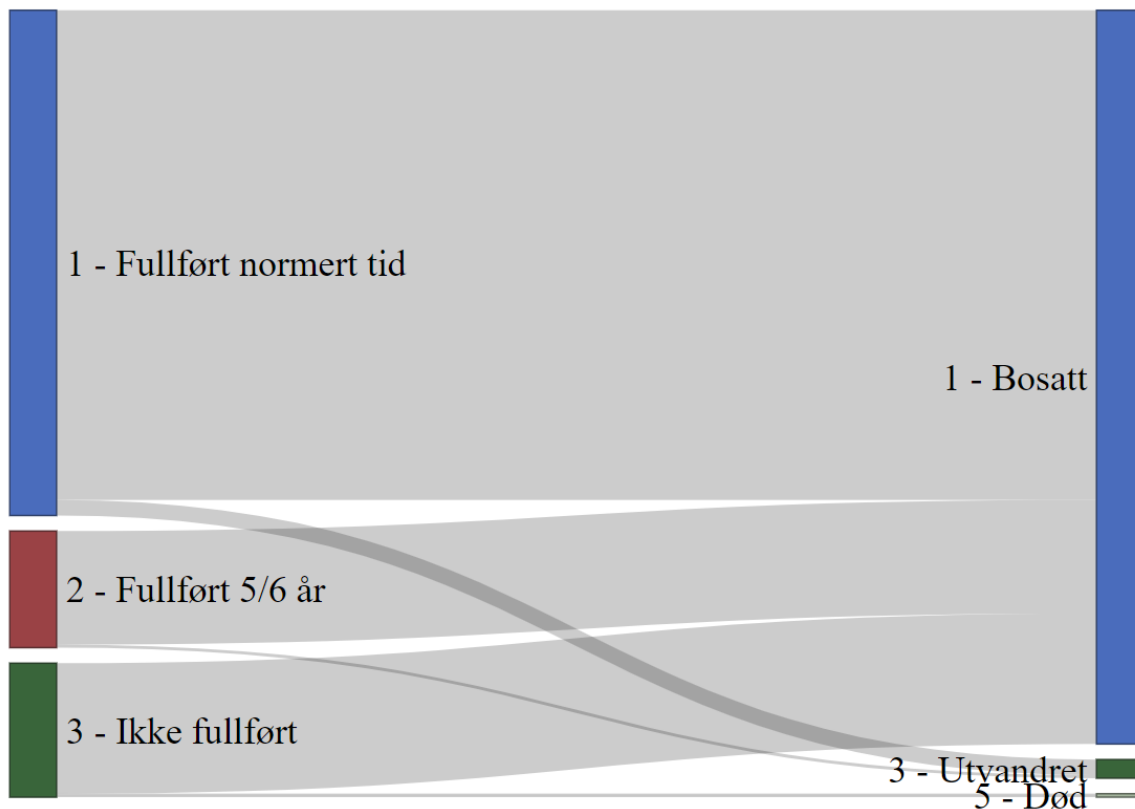
Samlet sett viser analysen at fullføring av videregående utdanning har en sterk sammenheng med sysselsetting, økonomi og livsstabilitet. De som fullfører har høyere sannsynlighet for å være i arbeid, tjene mer og eie bolig, mens de som ikke fullførte har større risiko for økonomiske utfordringer, lav inntekt og lavere arbeidsmarkedstilknytning.

4.1 Befolkningsstatus i 2024

Status for populasjonen fra kohorten 2010–2016 i Akershus per 2024 viser at flertallet fortsatt er bosatt i Norge, se figur 1. Totalt sett er 96,4 % av utvalget fremdeles i landet, mens 3,2 % har utvandret og 0,4 % har gått bort. Det er visse forskjeller mellom de ulike fullføringskategoriene når det gjelder både utvandring og dødelighet.

Blant dem som fullførte videregående opplæring på normert tid, er 96,7 % fortsatt bosatt i Norge, mens 3,1 % har utvandret, og 0,3 % har gått bort. De som fullførte innen 5 eller 6 år har den høyeste andelen som fortsatt er bosatt i Norge, med 97,4 %, mens 2,6 % har utvandret, og nesten ingen registrerte dødsfall i denne gruppen.

Figur 1: Bosettelse, utvandring eller dødsfall blant kohorten 2010-2016 i Akershus.

Kilde:Microdata.no

For de som ikke fullførte, ser vi en tydelig høyere andel både av utvandring og dødelighet. Kun 94,3 % av denne gruppen er fortsatt bosatt i Norge, mens 4,2 % har utvandret, og 1,5 % har gått bort. Dette betyr at gruppen som ikke fullførte utgjør en relativt liten andel av utvalget, men en uforholdsmessig stor del av de som har dødd i perioden.

Selv om det totale antallet dødsfall er lavt, ser vi likevel en markant forskjell i dødelighet mellom gruppene. Blant de som fullførte på normert tid eller innen 5/6 år, er andelen døde svært lav (0,3 % og 0,0 %), mens den blant de som ikke fullførte ligger betydelig høyere på 1,5 %. Dette kan indikere at det finnes underliggende faktorer, som helseutfordringer eller sosiale forhold, som både har påvirket frafall i skolen og økt risiko for tidlig død.

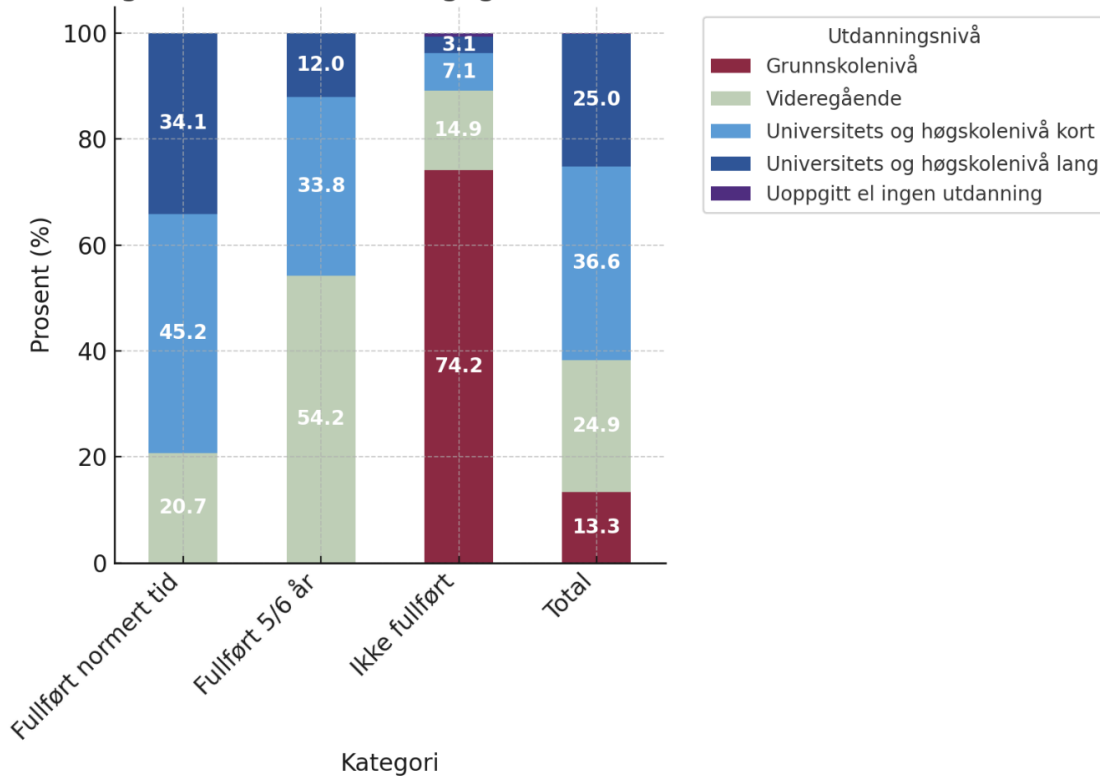
I den videre analysen fokuserer vi utelukkende på den delen av populasjonen som er i live og fortsatt bosatt i Norge i 2024. Dette visualiseres i, hvor sammenhengen mellom fullføringsstatus og senere befolkningsstatus tydeliggjøres.

4.2 Utdanningsnivå 2023

For å få en oversikt over den videre utdanningsveien til kohorten fra 2010–2016, ser vi på høyeste oppnådde utdanningsnivå høsten 2023. Dette gir innsikt i hvor stor andel av dem som fullførte videregående opplæring som har gått videre til høyere utdanning, samt hvor mange av dem som ikke fullførte innen 5/6 år som likevel har oppnådd en videregående utdanning i ettertid.

Figur 2: Utdanningsnivå etter fullføringsgrad i Akershus i 2023

Utdanningsnivå etter fullføringsgrad, Akershus 2023

Kilde:Microdata.no

Blant de som fullførte videregående på normert tid har en betydelig andel valgt høyere utdanning. Høsten 2023 hadde 34,1 % en lang universitets- eller høyskoleutdanning, mens 45,2 % hadde en kortere høyere utdanning. Dette betyr at nesten 80 % av denne gruppen har gått videre med studier etter videregående skole. De resterende 20,7 % har videregående som sitt høyeste utdanningsnivå.

For de som fullførte videregående innen 5 eller 6 år ser vi en noe lavere andel med høyere utdanning. Her hadde 12,0 % en lang universitets- eller høyskoleutdanning, mens 33,8 % hadde en kortere høyere utdanning. Det innebærer at om lag 46 % av denne gruppen har gått videre til høyere utdanning, mens

54,2 % har videregående som sitt høyeste utdanningsnivå. Denne forskjellen mellom gruppene kan blant annet forklares med at en større andel av dem som fullfører på 5/6 år har valgt yrkesfaglige utdanningsløp som kvalifiserer direkte til arbeidslivet.

Blant dem som ikke fullførte videregående innen 5/6 år ser vi en tydelig forskjell i utdanningsnivå sammenlignet med de andre gruppene. Hele 74,2 % av denne gruppen har grunnskole som sitt høyeste utdanningsnivå. Dette betyr at en relativt liten andel har klart å fullføre videregående i etttertid. Kun 14,9 % har videregående som høyeste utdanningsnivå, mens 7,1 % har oppnådd en kort universitets- eller høyskoleutdanning, og 3,1 % har en lang høyere utdanning.

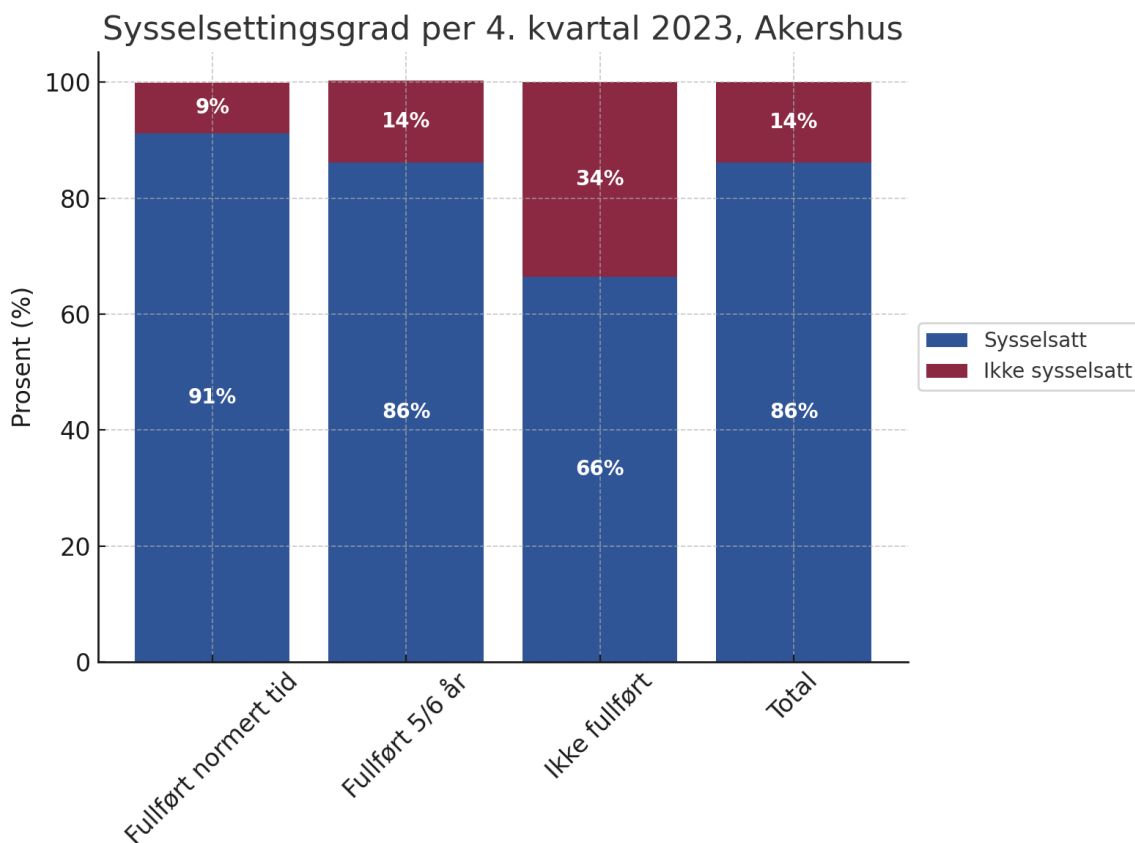
Ser vi på den samlede fordelingen for hele utvalget, finner vi at 25,0 % har en lang universitets- eller høyskoleutdanning, 36,6 % har en kortere høyere utdanning, 24,9 % har videregående som sitt høyeste utdanningsnivå, mens 13,3 % står igjen med kun grunnskoleutdanning.

Disse tallene viser en tydelig sammenheng mellom fullføringsgrad i videregående opplæring og sannsynligheten for å ta høyere utdanning. De som fullfører på normert tid har høyest sannsynlighet for å fortsette i utdanningssystemet, mens de som ikke fullfører videregående i løpet av de første årene i liten grad tar igjen dette senere.

4.3 Arbeidsmarkedsstatus 4.kvartal 2023

Sysselsettingstallene for kohorten 2010–2016 i Akershus viser en tydelig sammenheng mellom fullføringsgrad i videregående opplæring og arbeidsmarkedstilknytning. Figur 3 illustrerer hvordan sysselsettingsgraden er høyest blant de som fullførte videregående, og spesielt de som gjorde det på normert tid. Blant disse er hele 91 % sysselsatt, mens 9 % er utenfor arbeidsmarkedet. De som fullførte innen 5/6 år har en noe lavere sysselsettingsgrad, på 86 %, men forskjellen er relativt liten.

Figur 3: Sysselsettingsgrad per 4. kvartal 2023, Akershus for kohorten 2010-2016

Kilde:Microdata.no

En langt mer utsatt situasjon finner vi blant de som ikke fullførte videregående. I denne gruppen er 66 % i jobb, mens 34 % står utenfor arbeidslivet. Dette er en betydelig lavere andel sysselsatte sammenlignet med dem som fullførte, og bekrefter at manglende videregående utdanning kan skape utfordringer både i å komme seg inn på arbeidsmarkedet og forbli der over tid. Det er også et poeng at 2 av 3 av de som ikke fullfører likevel er sysselsatte. Ikke absolutt alle som fullfører er. Det er bare en større andel av de som fullfører som er sysselsatt og tjener mer, det gjelder ikke absolutt alle.

Yrkesfordelingen blant lønnskakerne fra denne kohorten viser tydelige forskjeller basert på fullføringsgrad, som vist i figur 4. De som fullførte videregående jobber i større grad i yrker som krever videre utdanning, særlig innen undervisning, helse og offentlig administrasjon. Her finner vi blant annet grunnskolelærere, sykepleiere og ulike administrative stillinger som krever høyere utdanning. Blant de som ikke fullførte videregående, ser vi en helt annen yrkesprofil, med en overvekt i yrker som

ikke stiller krav til videregående eller høyere utdanning. Butikkmedarbeidere, lagerarbeidere og ulike assistentroller er vanlige yrker i denne gruppen.

[Figur 4 finnes som tabellversjon i vedleggets tabell 1.](#)

Figur 4: Yrkene til kohorten 2010-2016 i Akershus ved fullført videregående opplæring eller ikke fullført

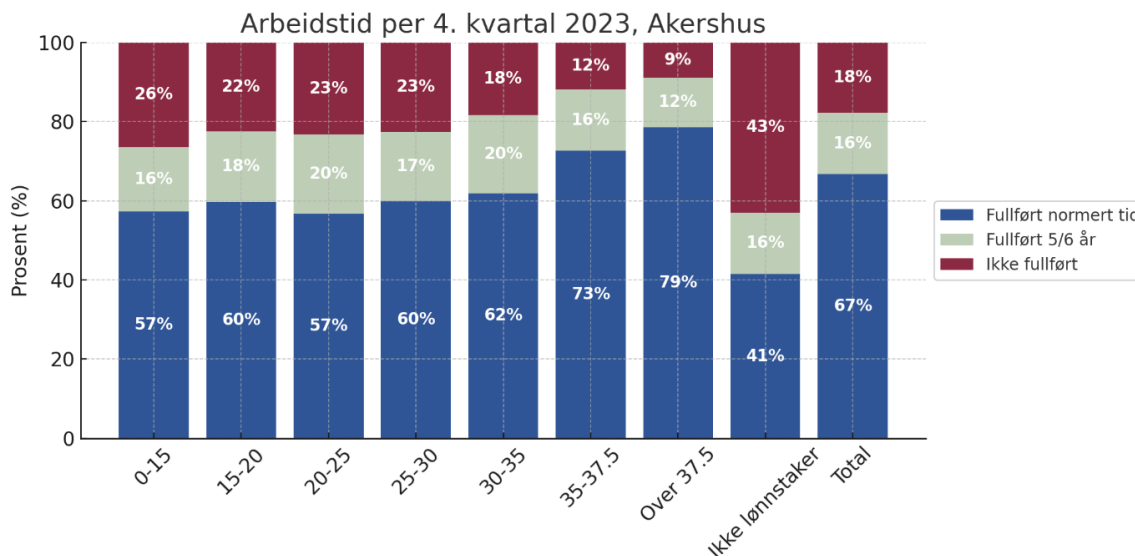
Fullført	Ikke fullført
Grunnskolelærere	Butikkmedarbeidere
Sykepleiere	Lagermedarbeidere og material-forvaltere
Høyere saksbehandlere i offentlig og privat virksomhet	Barnehage- og skolefritidsassistenter mv.
Butikkmedarbeidere	Andre pleiemedarbeidere
Helsefagarbeidere	Kontormedarbeidere
Barnehage- og skolefritidsassistenter mv.	Selgere (engros)
Systemanalytikere/-arkitekter	Elektrikere

Kilde:Microdata.no

Forskjellen mellom gruppene er også tydelig når vi ser på arbeidstid. Figur 5 gir en detaljert oversikt over fordelingen av arbeidstid blant de ulike gruppene. Her ser vi at blant de som fullførte videregående, jobber en betydelig andel mer enn 37,5 timer per uke, mens de som ikke fullførte i langt større grad har deltidsstillinger eller svært korte arbeidsuker. Det er også en høyere andel som er uten lønnsinntekt blant dem som ikke fullførte.

[Figur 5 finnes som tabellversjon i vedleggets tabell 2.](#)

Figur 5: Arbeidstid per 4. kvartal 2024 for kohorten 2010-2016 fra Akershus

Kilde:Microdata.no

Figur 6 viser at de som fullførte på normert tid har en gjennomsnittlig arbeidstid på 34,6 timer per uke, mens de som fullførte innen 5/6 år ligger tett opp mot dette med 33,7 timer per uke. De som ikke fullførte videregående jobber derimot merkbart mindre, med en gjennomsnittlig arbeidstid på 31,0 timer per uke.

Arbeidstid varierer også ut fra utdanningsnivå. De med høyere utdanning jobber i snitt flere timer per uke enn de med videregående som høyeste fullførte utdanning, mens de uten videregående skiller seg

ut med den korteste arbeidstiden. Spesielt ser vi at de med lang høyere utdanning i snitt jobber 36,3 timer per uke, mens de med kort høyere utdanning og videregående ligger rundt 33 timer per uke.

[Figur 6 finnes i tabellversjon i vedleggets tabell 3.](#)

Figur 6: Gjennomsnittlig arbeidstid etter utdanningsnivå og fullføringsgrad

Gjennomsnittlig arbeidstid for lønnstakere 4. kvartal 2023, Akershus				
Utdanningsnivå	Fullført normert tid	Fullført 5/6 år	Ikke fullført	Total
Grunnskolenivå			30,8	30,8
Videregående	33,8	33,7	33,3	33,7
Universitets og høskolenivå kort	33,6	32,7	27,4	33,3
Universitets og høskolenivå lang	36,3	36,4	28,0	36,3
Total	34,6	33,7	31,0	34,0

Kilde: Microdata.no

Samlet sett bekrefter tallene fra at fullføring av videregående har en sterk innvirkning på både sysselsettingsgrad, yrkesvalg og arbeidstid. De som fullfører har større sjanse for å være i jobb, jobber oftere i yrker med høyere krav til utdanning og har i snitt lengre arbeidstid. Forskjellen mellom de som fullfører på normert tid og de som bruker 5/6 år er liten, men kontrasten mellom de som fullfører og de som ikke gjør det er betydelig.

4.4 Inntekt og formue ligningsåret 2022

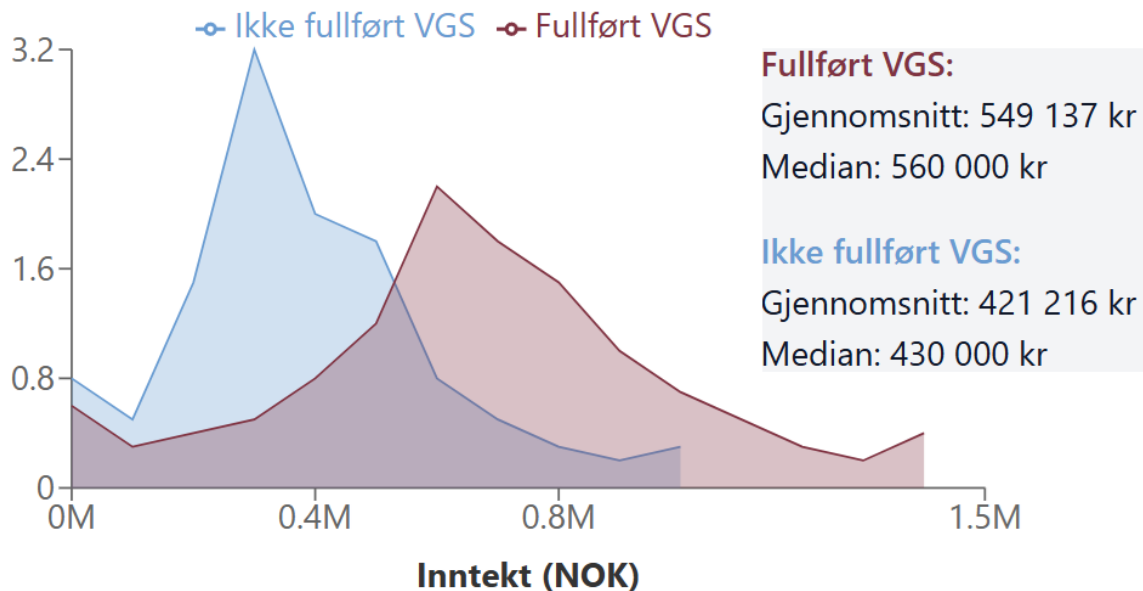
Gjennomgangen av inntekt, økonomi og sosial stønad viser tydelige forskjeller mellom dem som fullførte videregående og dem som ikke gjorde det. De som fullførte har høyere lønnsinntekter, større økonomiske ressurser og er i langt mindre grad avhengige av offentlige overføringer.

Forskjellen mellom de som fullførte på normert tid og de som fullførte innen 5/6 år er relativt liten, mens kontrasten mellom de som fullførte og de som ikke gjorde det er betydelig.

4.4.1 Inntekt, økonomi og sosial stønad blant 2010-2016 kohorten i Akershus

Inntektsforskjellene mellom dem som fullførte videregående og dem som ikke gjorde det, er tydelige. Figur 7 illustrerer inntektsfordelingen og viser at de som fullførte videregående har en høyere gjennomsnittlig og median inntekt enn de som ikke fullførte. Gjennomsnittlig inntekt for de som fullførte var 549 137 kr, mens de som ikke fullførte hadde en lavere snittinntekt på 421 216 kr. Medianinntekten følger samme mønster, med 560 000 kr for dem som fullførte, mot 430 000 kr for dem som ikke gjorde det. Dette bekrefter at videregående utdanning ikke bare øker sannsynligheten for sysselsetting, men også fører til høyere inntektsnivå.

Figur 7: Inntektsfordeling i 2022 blant de i 2010-2016 kohorten om de har fullført videregående opplæring og ikke fullført

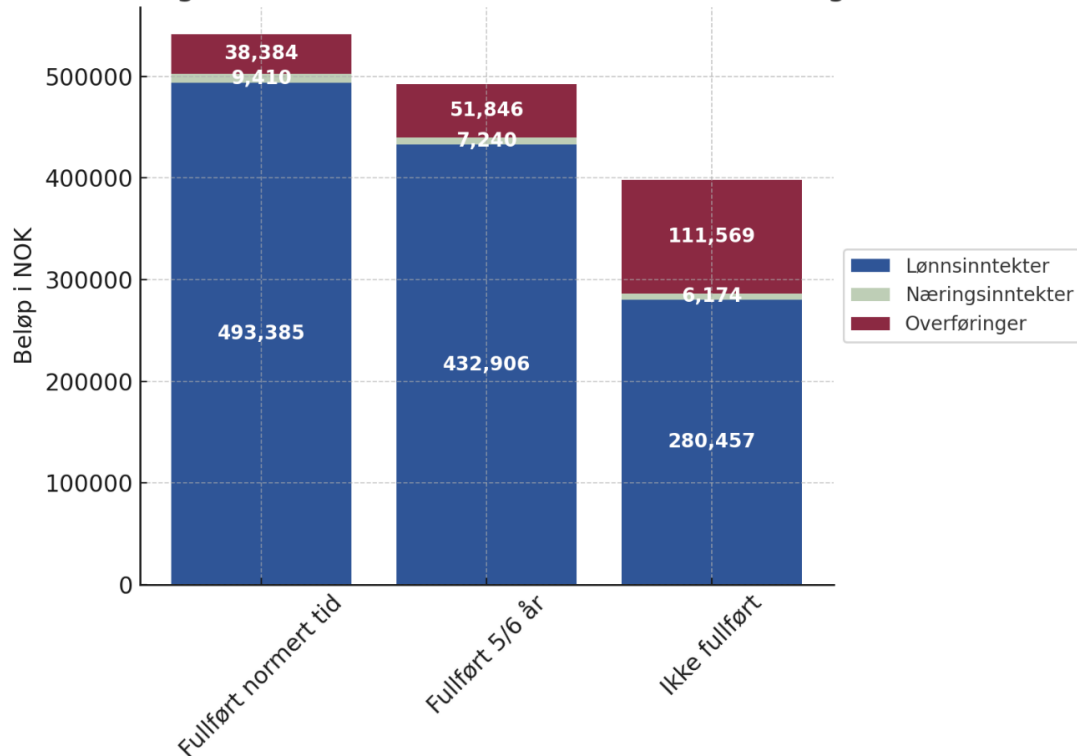

Kilde:Microdata.no

Når vi ser nærmere på hvordan inntektene er sammensatt, finner vi at forskjellene mellom gruppene i stor grad skyldes ulikheter i lønnsinntekt. Figur 8 viser gjennomsnittlig samlet inntekt i 2022 for kohorten, hvor vi ser at de som fullførte videregående på normert tid i snitt mottok 493 385 kr i lønnsinntekt, mens de som fullførte innen 5/6 år hadde en noe lavere lønnsinntekt på 432 906 kr. Blant dem som ikke fullførte videregående var snittet langt lavere, med kun 280 457 kr i lønnsinntekt.

Figur 8: Snittinntekt blant i 2022 blant de i 2010-2016 kohorten etter fullføring normert tid, 5/6 år eller ikke fullført

Gjennomsnittlig samlet inntekt 2022, kullet 2010-2016 vgs, Akershus

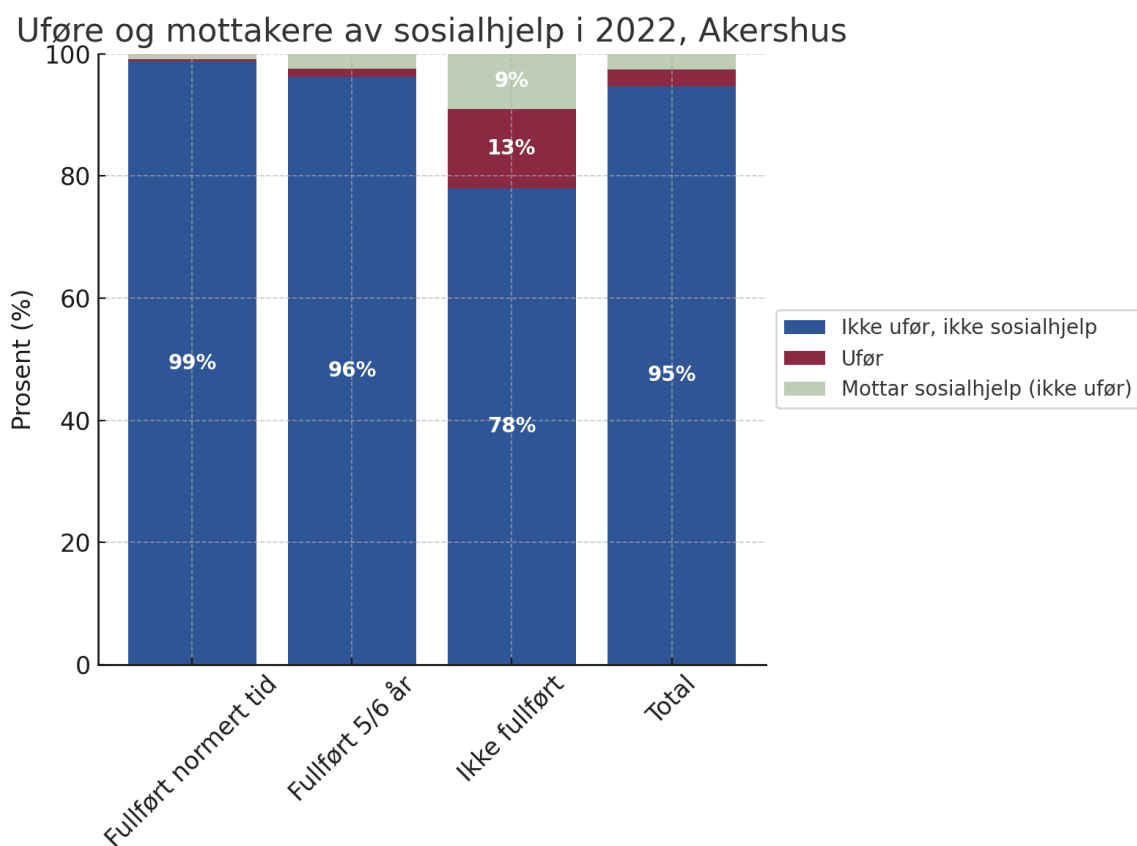
Kilde:Microdata.no

Overføringer, som inkluderer uføretrygd, sosialhjelp og arbeidsavklaringspenger, utgjør en betydelig større andel av inntekten til dem som ikke fullførte videregående. Mens de som fullførte på normert tid mottok i snitt 38 384 kr i overføringer, var dette tallet mer enn tredoblet for dem som ikke fullførte, med 111 569 kr i gjennomsnitt. Dette tyder på at en langt høyere andel av dem som ikke fullførte videregående er avhengige av offentlige ytelser for å dekke levekostnadene sine. Dette reflekteres også i tidligere arbeid blant annet ved at de som ikke fullfører har en høyere andel blant NEETs, særlig langtids-NEETs, som også har en kraftig korrelasjon med å ha under gjennomsnittet i inntekt og over gjennomsnittet i ytelser (Hetland og Normann, 2019; Hansen, 2024a, 2024b).

4.4.2 Uføretrygd og sosiale ytelser i 2023

I 2022 var **95 %** av kohorten verken uføre eller mottakere av sosialhjelp, men det er tydelige forskjeller mellom gruppene når vi ser på fullføringsgrad i videregående opplæring. Blant dem som fullførte på normert tid, er nesten **99 %** ikke økonomiske mottakere av uføretrygd eller sosialhjelp. For dem som fullførte innen 5/6 år, er andelen noe lavere, med **96 %** som ikke mottar noen form for støtte. Mens de som ikke fullfører mottar mer enn hver femte enten sosialhjelp eller uføretrygd. Og dette i relativt ung alder og ikke tatt arbeidsavklaringspenger i betraktning.

Figur 9: Mottakere av uføretrygd og sosialhjelp i 2022 blant 2010-2016 kohorten etter fullføring normert tid, 5/6 år, ikke fullført samt totalt.

Kilde: Microdata.no

For dem som ikke fullførte videregående ser vi en markant høyere andel som er avhengige av offentlige ytelser. Her er 13 % registrert som uføre, mens 9 % mottar sosialhjelp. Dette betyr at over en femtedel av denne gruppen har en svak økonomisk situasjon der de ikke er i arbeid og må støtte seg på offentlige stønadsordninger.

Disse funnene gjenspeiler den generelle sammenhengen mellom utdanningsnivå og økonomisk stabilitet. De som ikke fullfører videregående har større utfordringer med å etablere seg i arbeidsmarkedet, og flere av dem ender opp i en situasjon der uførhet eller sosialhjelp blir en viktig del av inntektsgrunnlaget.

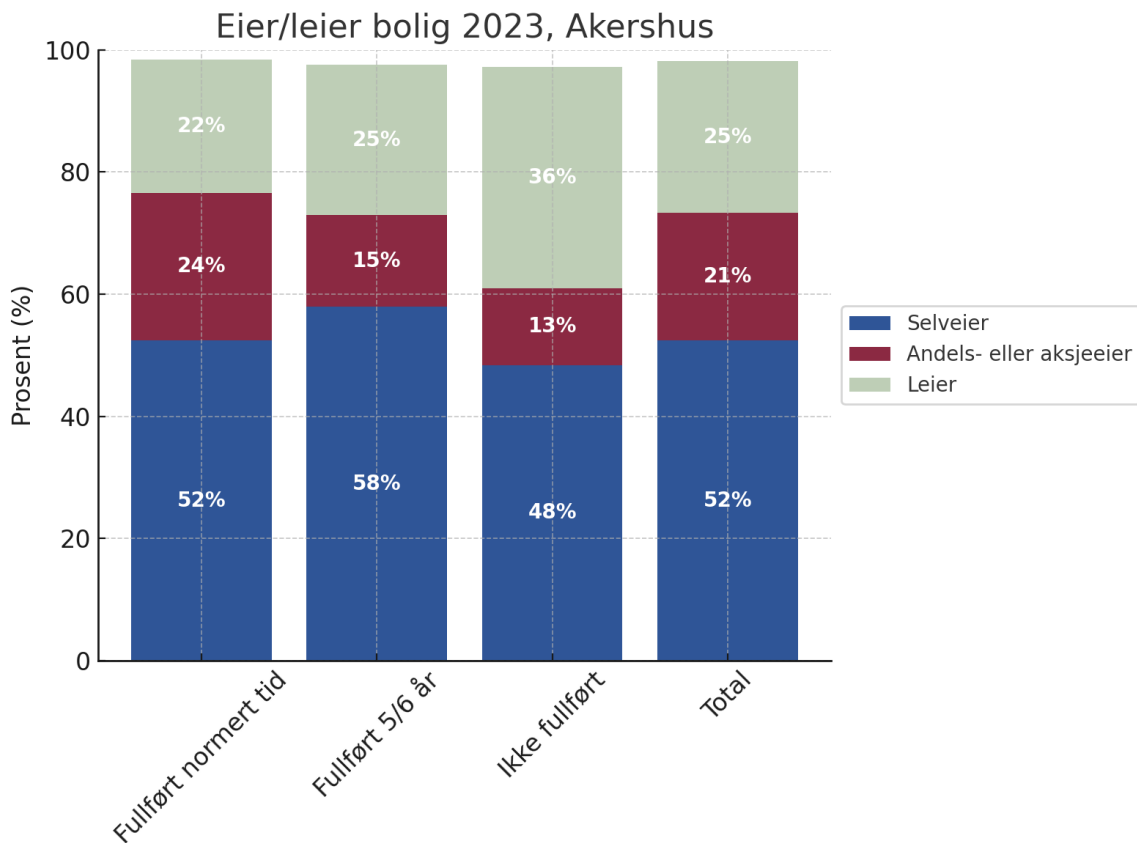
4.5 Boligeierskap og boligtype for 2010-2016 kohorten i 2023

I 2023 bodde flertallet av kohorten i en selveierbolig, men det er tydelige forskjeller i boligsituasjonen avhengig av om man fullførte videregående eller ikke. Figur 10 viser at 52 % av hele utvalget bodde i en selveierbolig, mens 21 % var andels- eller aksjeeiere og 25 % bodde i en leid bolig.

Blant de som fullførte videregående på normert tid, var det 52 % som bodde i en selveierbolig, mens 24 % bodde i en andelsbolig og 22 % leide. De som fullførte innen 5/6 år hadde en noe høyere andel boligeiere, med 58 % som bodde i selveierbolig, 15 % i andelsbolig og 25 % som leide.

For de som ikke fullførte videregående ser vi en tydelig forskjell. Her er det en langt større andel som bor i leiebolig, med hele 36 % av gruppen i leid bolig. Kun 48 % av de som ikke fullførte eier sin bolig, og andelen som bor i andelsbolig er også lavere, med 13 %.

Figur 10: Bolig eierskap og leie blant 2010-2016 kohorten etter fullføring normert tid, 5/6 år, ikke fullført samt totalt.

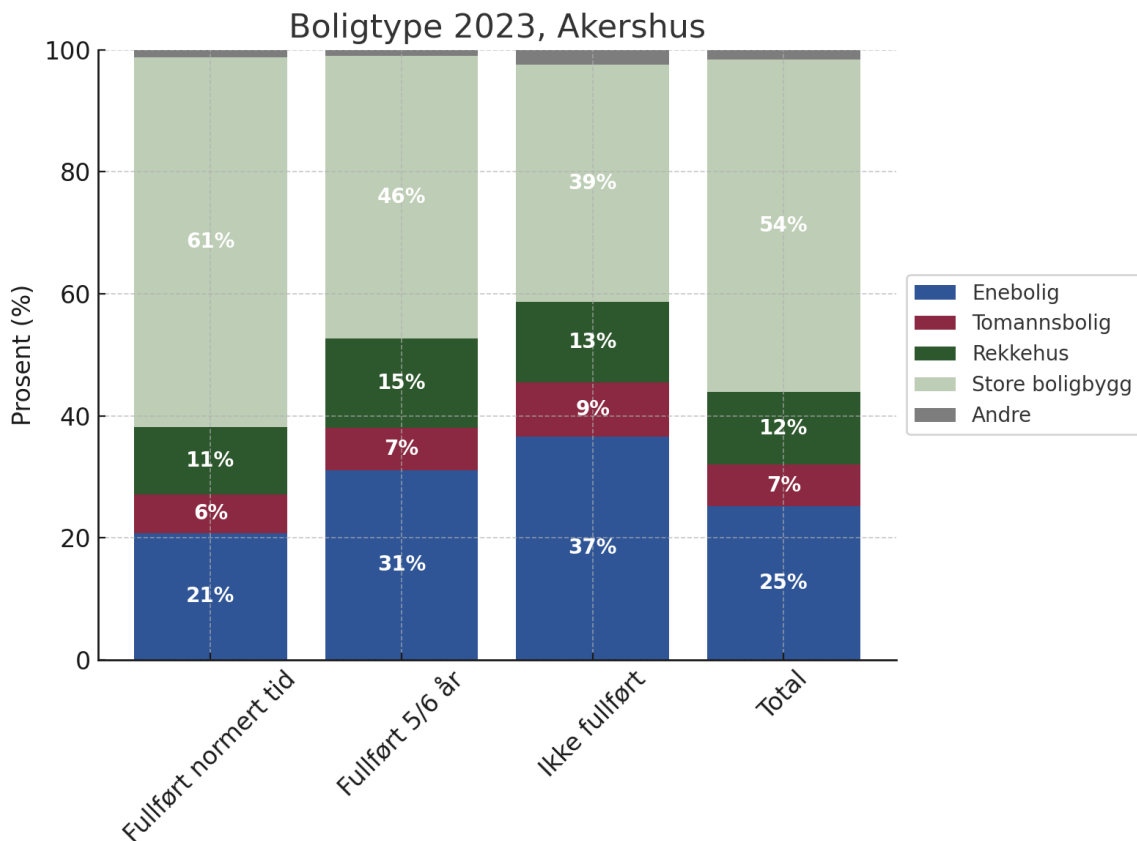

Kilde: Microdata.no

Disse forskjellene i boligeierskap kan delvis forklares med inntekts- og formuesforskjellene mellom gruppene. De som fullfører videregående har som vist tidligere høyere inntekt og større økonomiske ressurser, noe som øker muligheten for å kjøpe egen bolig.

Når vi ser nærmere på boligtyper, som vist i figur11, finner vi også noen interessante forskjeller. Blant de som fullførte videregående på normert tid, bor 21 % i enebolig, mens 31 % av de som fullførte innen 5/6 år bor i enebolig. Blant de som ikke fullførte videregående er andelen noe høyere, med 37 % i enebolig, noe som kan tyde på at flere i denne gruppen bor i foreldrehjemmet eller i boliger kjøpt av familie.

Figur 11: Boligtyper etter fullføringsgrad blant 2010-2016 kohorten

Kilde:Microdata.no

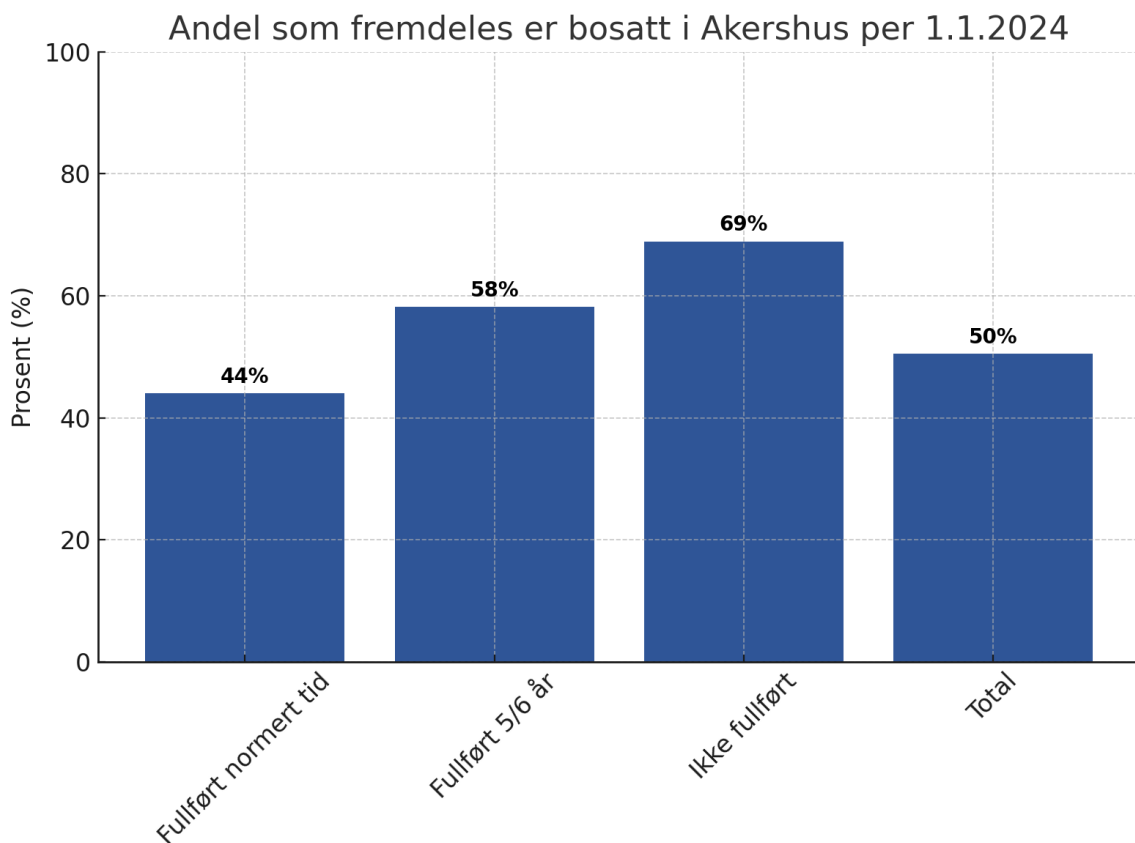
Den største forskjellen ser vi i andelen som bor i store boligbygg. Blant de som fullførte videregående på normert tid, bor 61 % i store boligbygg, mens denne andelen er 46 % for dem som fullførte innen 5/6 år. For dem som ikke fullførte videregående er andelen noe lavere, med 39 % bosatt i store boligbygg.

Selv om det er visse forskjeller i boligeierskap og boligtype mellom gruppene, er det viktig å merke seg at tilgang til boligmarkedet også påvirkes av andre faktorer, som familiens økonomiske situasjon og boligprisene i regionen. Likevel viser Figur 10 og 11 hvordan fullføringsgrad i videregående utdanning har en sammenheng med boligsituasjonen senere i livet.

4.6 Bosted, husholdning og familie

Ved inngangen til 2024 bodde 50 % av kohorten fortsatt i Akershus, men andelen varierer betydelig avhengig av fullføringsgrad i videregående opplæring. Figur 12 viser at de som fullførte videregående på normert tid har den laveste andelen som fremdeles bor i Akershus, med kun 44 % bosatt i fylket. For de som fullførte innen 5/6 år, er andelen noe høyere, med 58 %, mens gruppen som ikke fullførte videregående har den høyeste andelen som fortsatt bor i fylket, med 69 %.

Figur 12: Andel som fortsatt er bosatt i Akershus 1.1.2024

Kilde:Microdata.no

Dette mønsteret kan delvis forklares med at de som fullførte videregående i større grad flytter til andre fylker for studier eller jobb, spesielt til storbyområder som Oslo. Figur 13 viser at blant de som har flyttet ut av Akershus, har en stor andel bosatt seg i Oslo, med 2 464 personer fra kohorten bosatt der. Andre fylker med relativt høy tilflytting fra denne kohorten inkluderer Østfold (236 personer) og Innlandet (168 personer), mens noen har flyttet til mer fjerntliggende områder som Vestland og Trøndelag.

Selv om mange fortsatt bor i Akershus, viser tallene at mobiliteten blant denne kohorten er høy, spesielt blant dem med høyere utdanning og karriereambisjoner i byområder.

[Figur 13 finner i tabellversjon i vedleggets tabell 4.](#)

Figur 13: Bosted per 1.1.2024 for 2019-2016 kohorten i Akershus

Bosted per 1.1.2024 for kohorten 2010-2016 i Akershus

Fylke	Fullført normert tid	Fullført 5/6 år	Ikke fullført	Total
Oslo	1981	281	198	2464
Rogaland	42	14	13	64
Møre og Romsdal	30	8	0	44
Nordland	28	0	8	35
Østfold	126	52	59	236
Akershus	2149	663	898	3703
Buskerud	99	26	23	153
Innlandet	90	28	58	168
Vestfold	51	22	11	73
Telemark	15	5	13	31
Agder	38	15	10	57
Vestland	85	15	10	113
Trøndelag	97	13	9	118
Troms	33	9	0	42
Finnmark	15	0	0	22
Total	4888	1139	1303	7329

Kilde:Microdata.no

Når vi ser på familietype per, som vist i **Figur 14**, finner vi tydelige forskjeller mellom gruppene. Blant dem som fullførte videregående på normert tid, lever en stor andel i **enpersonshusholdninger (33,3 %)**, mens kun **19,6 %** har etablert familie med barn under 18 år. Blant dem som fullførte innen 5/6 år, er andelen i enpersonshusholdninger noe høyere, med **34,3 %**, mens **23,4 %** har barn under 18 år.

For dem som ikke fullførte videregående ser vi en større andel med barn under 18 og enpersonsfamilier, men færre av familier av andre typer. **36 %** bor alene, mens **25,6 %** bor i husholdninger med barn under 18 år.

Her er det stor forskjell mellom menn og kvinner blant de som ikke har fullført. Blant menn som ikke har fullført videregående opplæring er det underkant av **40 %** som bor alene, mens **32,7%** for kvinner. Denne forskjellen mellom kjønnene er også tydelig for de med barn under 18 år. Mens hele **36,8%** av kvinnene uten fullført videregående opplæring har barn under 18 år, er det kun **18,3%** av menn. Dette kan indikere at de som ikke fullførte videregående i større grad har gått rett ut i arbeid og tidlig etablert familie.

Menn venter generelt lenger til å etablere familier med barn enn kvinner, også blant de som fullfører videregående opplæring. Blant menns om fullførte på normert tid var **13%** av mennene i familier med barn under 18 år, for kvinnene er andelen **25,3%** i samme kategori.

[Figur 14 finnes i tabellversjon i vedleggets tabell 5.](#)

Figur 14: Familietype etter fullføringsgrad, etter kjønn, for 2010-2016 kohorten i Akershus, 4.kvartal 2023

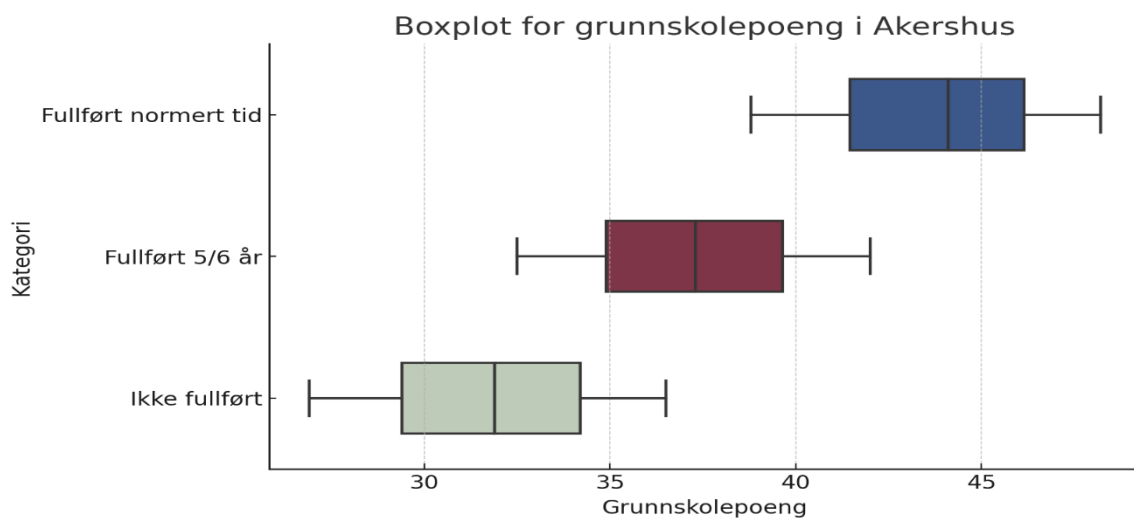
Familietype etter fullføringsgrad i kohorten 2010-2016 i Akershus, 4.kvartal 2023				
Kategori	Enpersons-familier	Familier med barn under 18 år	Andre familier	Total
Menn				
Fullført normert tid	37.1	13.0	50.0	100.0
Fullført 5/6 år	36.7	18.8	43.9	100.0
Ikke fullført	39.3	18.3	42.8	100.0
Kvinner				
Fullført normert tid	30.1	25.3	44.3	100.0
Fullført 5/6 år	30.7	29.8	39.0	100.0
Ikke fullført	32.7	36.8	32.5	100.0
Begge kjønn				
Fullført normert tid	33.3	19.6	47.0	100.0
Fullført 5/6 år	34.3	23.4	41.6	100.0
Ikke fullført	36.1	25.6	38.3	100.0
Total	34.0	21.3	44.5	100.0

Kilde: microdata.no

4.7 Grunnskolepoeng sett opp mot inntekt

For å gi en mer detaljert oversikt over variasjoner i fullføring og inntekt, ser vi nærmere på hvordan grunnskolepoeng fordeler seg mellom gruppene. **Figur 15** viser at de som fullførte videregående på normert tid i snitt hadde høyere grunnskolepoeng enn de andre gruppene, mens de som ikke fullførte videregående ligger lavere på skalaen. Blant de som fullførte innen 5/6 år, ser vi et mer variert spenn i grunnskolepoeng, men de befinner seg i stor grad mellom de to andre gruppene.

Figur 15: Boxplot som viser grunnskolepoeng etter fullføringsgrad

Kilde: Microdata.no

I Figur 16 ser vi hvordan inntektsnivået i 2022 varierer mellom disse gruppene, avhengig av grunnskolepoeng. Generelt har de som fullførte videregående høyere gjennomsnittlig inntekt enn de som ikke fullførte, også innenfor de samme poengintervallene. De som hadde høye grunnskolepoeng og fullførte videregående har de høyeste inntektene, mens de som ikke fullførte videregående har lavere inntekt, uavhengig av grunnskolepoeng.

[Tabellversjon av figur 16 finnes i vedleggets tabell 6.](#)

Figur 16: Samlet inntekt etter grunnskolepoeng og fullføringsgrad for 2010-2016 kohorten i Akershus

Grunnskolepoeng, fullføring og samlet inntekt i 2022 (Akershus)

Grunnskolepoeng	Fullført normert tid	Fullført 5/6 år	Ikke fullført 5/6 år	Total
Manglende opplysninger	571514.2	483993.9	396495.0	472124.7
10-20			381284.5	401314.2
20-30	504155.2	501828.5	406709.5	451497.7
30-40	502709.9	512275.3	426097.7	489231.8
40-50	569883.2	497430.3	406633.7	555354.4
50-60	627145.1	551809.8		620209.6
Total	558529.0	507227.2	411216.2	524467.8

Kilde: Microdata.no

Dette notatet går ikke nærmere inn på hva som kan ligge bak disse forskjellene, men tallene gir et innblikk i hvordan grunnskolepoeng og videregående fullføring henger sammen med senere inntektsnivå. Tallene viser tydelige nyanser i både skoleprestasjoner og økonomisk utfall, men

forklaringer på de bakenforliggende årsakene til disse mønstrene ligger utenfor rammene for denne gjennomgangen

5 Anbefalinger

Analysen av 2010–2016-kohorten i Akershus bekrefter at fullføring av videregående opplæring har stor betydning for sysselsetting, økonomisk stabilitet og sosial inkludering. Våre funn støtter opp om regjeringens satsing på fullføringsreformen, som har som mål å øke gjennomføringsgraden og sikre at både ungdom og voksne får den kompetansen de trenger for videre studier og arbeidsliv (Kunnskapsdepartementet, 2024). Samtidig viser Tilstandsrapporten for videregående opplæring i Akershus at fylket ligger over landsgjennomsnittet når det gjelder fullføring, men at det fortsatt er utfordringer knyttet til fravær, mobbing og læreplasser (Akershus fylkeskommune, 2024).

Økt fleksibilitet i videregående opplæring

Regjeringen peker på at videregående skole må bli mer tilpasset ulike elevgruppers behov. Vår analyse viser at 27 % av kohorten ikke fullførte videregående innen 5/6 år, noe som understreker behovet for et mer fleksibelt opplæringsløp. Fullføringsreformen fremhever en tilpasning av vurderingsformer og større muligheter for kombinerte læringsløp (Kunnskapsdepartementet, 2024).

Forbedret kvalifisering til arbeidslivet

Vår analyse viser at 66 % av de som ikke fullførte videregående er i jobb, mot 91 % blant de som fullførte på normert tid. Samtidig viser Tilstandsrapporten at 83,8 % av søkerne i Akershus fikk læreplass i 2023, noe som er positivt, men fortsatt gir rom for forbedring (Akershus fylkeskommune, 2024). Fullføringsreformen fremhever at det må arbeides videre med å sikre læreplass til alle som ønsker det, og at dimensjoneringen av yrkesfaglige tilbud må bedre tilpasses arbeidslivets behov (Kunnskapsdepartementet, 2024).

Tiltak for å redusere fravær og utenforskap

Fraværet i videregående opplæring har økt, og mobbetallene i Akershus ligger over landsgjennomsnittet. Fullføringsreformen understreker viktigheten av å skape et inkluderende læringsmiljø, hvor mestring og motivasjon er i fokus (Kunnskapsdepartementet, 2024). Akershus fylkeskommune har allerede iverksatt tiltak som MOT, VIP-makkerskap og økt voksen tilstedeværelse på fellesarenaer for å bedre læringsmiljøet (Akershus fylkeskommune, 2024).

Livslang læring og rekvalifisering

Tallene viser at 13 % av de som ikke fullførte videregående er uføre, mens 9 % mottar sosialhjelp. Fullføringsreformen fremhever viktigheten av tilrettelegging for voksne, slik at flere får mulighet til å ta igjen tapt utdanning og styrke sin kompetanse gjennom hele livet (Kunnskapsdepartementet, 2024).

Fullføringsreformen gir en politisk ramme for å øke gjennomføringsgraden og sikre bedre kvalifisering til arbeidslivet. Våre funn viser at tiltakene i reformen er relevante for Akershus, og at videre innsats bør rettes mot mer fleksible utdanningsløp, flere læreplasser og en forsterket innsats for å redusere fravær og mobbing.

6 Bibliografi

- Trøndelag fylkeskommune. (2024). *Hvordan gikk det med de som fullførte/ikke fullførte VGS?* Trondheim: Trøndelag i tall.
- Akershus fylkeskommune. (2024). *Akershus fylkeskommune*. Hentet fra Tilstandsrapport for videregående opplæring 2023: <https://afk.no/tjenester/skole-og-opplaring/aktuelt-skole-og-opplaring/akershusskolen-gjor-det-godt.208264.aspx>
- Hansen, A. (2024b). *Analysenotat 1/2024: Langtids-NEETs i Akershus, Buskerud, Østfold og Oslo*. Oslo: Analyse ABØ.
- Hansen, A. (2024b, 1). *Langtids-NEETs i Akershus, Buskerud, Østfold og Oslo. Registerbasert analyse*. Oslo: Analyse og statistikk for Akershus, Buskerud og Østfold. Hentet fra https://afk.no/_f/p104/i508f0bb1-1747-4572-81f7-d8c4af41b603/analysenotat-1_2024_analyse-av-langtids-neets.pdf
- Hansen, A. (2025). *Skript for VGS kohort 2010-2016 Akershus*. Hentet fra GitHub: <https://github.com/AnalyseABO/microdata.no/blob/main/scripts/VGS%20kohort%202010-2016%20Akershus>
- Kunnskapsdepartementet. (2024). *regjeringen*. Hentet fra En videregående opplæring hvor elevene fullfører og kvalifiseres: <https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/grunnopplaring/innsiktsartikler/en-videregaende-opplaring-hvor-elevene-fullforer-og-kvalifiseres/id2918339/>
- Aarons, A. G., Hurlburt, M., & Horwitz, S. M. (2011, Jan). Advancing a conceptual model of evidence-based practice implementation in public service sectors. *Administration and Policy in Mental Health, 38(1)*, ss. 4-23.

7 Vedlegg

7.1 Tabeller

Tabell 1: 7 vanligste yrker etter fullføringsgrad (tabellversjon av figur 4)

	Fullført	Ikke fullført
1	Grunnskolelærere	Butikkmedarbeidere
2	Sykepleiere	Lagermedarbeidere
3	Høyere saksbehandlere	Barnehage- og skolefritidsassistenter
4	Butikkmedarbeidere	Andre pleiemedarbeidere
5	Helsefagarbeidere	Kontormedarbeidere
6	Barnehage- og skolefritidsassistenter	Selgere (engros)
7	Systemanalytikere	Elektrikere

[Klikk her for å gå tilbake til figur 4 i artikkelen.](#)

Tabell 2: Arbeidstid fordelt på de som har fullført til normert tid, 5/6 år eller ikke fullført for kohorten 2010-2016 i Akershus. per 4.kvartal 2023

Kategori	Fullført normert tid	Fullført 5/6 år	Ikke fullført
0-15	57	16	26
15-20	60	18	22
20-25	57	20	23
25-30	60	17	23
30-35	62	20	18
35-37.5	73	16	12
Over 37.5	79	12	9
Ikke lønnstaker	41	16	43
Total	67	16	18

[Klikk her for å gå tilbake til figur 5 i artikkelen.](#)

Kilde:Microdata.no

Tabell 3: Arbeidstid etter utdanningsnivå og fullføringsgrad

Utdanningsnivå	Fullført normert tid	Fullført 5/6 år	Ikke fullført	Totalt
Grunnskolenivå	-	-	30,8	30,8
Videregående	33,8	33,7	33,3	33,7
Universitet kort	33,6	32,7	27,4	33,3
Universitet lang	36,3	36,4	28	36,3
Total	34,6	33,7	31	34

[Klikk her for å gå tilbake til figur 6 i artikkelen](#)

Tabell 4: Bosted per 1.1.2024 for 2010-2016 kohorten i Akershus

Fylke	Fullført normert tid	Fullført 5/6 år	Ikke fullført	Total
Oslo	1981	281	198	2464
Rogaland	42	14	13	64
Møre og Romsdal	30	8	6	44
Nordland	28	0	8	35
Østfold	126	52	59	236
Akershus	2149	663	898	3703
Buskerud	99	26	23	153
Innlandet	90	28	58	168
Vestfold	51	22	11	73
Telemark	5	5	13	31
Agder	38	15	4	57
Vestland	85	15	10	113
Trøndelag	97	13	9	118
Troms	33	0	0	42
Finnmark	15	0	0	15
Total	4888	1139	1303	7329

[Klikk her for å gå tilbake til figur 13 i artikkelen.](#)

Tabell 5: Familietype etter fullføringsgrad og kjønn, 4.kvartal 2023

	Kategori	Enpersons-familier	Familier med barn under 18 år	Andre familier	Total
Menn	Fullført normert tid	37,1	13	50	100
Menn	Fullført 5/6 år	36,7	18,8	43,9	100
Menn	Ikke fullført	39,3	18,3	42,8	100
Kvinner	Fullført normert tid	30,1	25,3	44,3	100
Kvinner	Fullført 5/6 år	30,7	29,8	39	100
Kvinner	Ikke fullført	32,7	36,8	32,5	100
Begge kjønn	Fullført normert tid	33,3	19,6	47,0	100
Begge kjønn	Fullført 5/6 år	34,3	23,4	41,6	100
Begge kjønn	Ikke fullført	36,1	25,6	38,3	100
Begge kjønn	Total	34,0	21,3	44,5	100

[Klikk her for å gå tilbake til figur 14 i artikkelen.](#)

Tabell 6: Samlet inntekt etter fullføringsgrad og grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng	Fullført normert tid	Fullført 5/6 år	Ikke fullført 5/6 år	Total
Manglende opplysninger	571514,2	483993,9	396495	472124,7
10-20	504155,2	501828,5	381284,5	401314,2
20-30	502709,9	512275,3	406709,5	451497,7
30-40	569883,2	497430,3	406633,7	489231,8
40-50	627145,1	551809,8	411216,2	555354,4
50-60	558529	507227,2	411216,2	620209,6
Total	558529	507227,2	411216,2	524467,8

[Klikk her for å komme tilbake til figur 16 i artikkelen](#)

